

[Justitsministeren]

Efter de gældende regler foregår forberedelsen af landsretssager ofte ved den underret, som skulle have behandlet sagen, hvis landsretsbehandling ikke var anvendelig. Denne opdeling af sagsbehandlinger mellem to retter er utilfredsstillende ikke alene for parterne, men også for retterne, og den medfører ikke sjældent, at forberedelsen trækkes i langdrag. Det foreslås derfor, at forberedelsen af samtlige landsretssager henlægges til vedkommende landsret, det vil sige til den ret, der skal pådømme sagen.

Samtidig foreslås det, at bevisførelsen både i landsretssager og i underretssager som altovervejende hovedregel udskilles fra forberedelsen og henlægges til domsforhandlingen. Forberedelsen vil herved blive begrænset til en tilrettelæggelse af sagen med henblik på en domsforhandling, der kan gennemføres uden udsættelser og med bevisførelse umiddelbart for den ret, der skal bedømme beviserne og pådømme sagen.

Efter forslaget vil reglerne om forberedelsen af borgerlige sager i det væsentlige blive fælles for underrets- og landsretssager. Dette medfører blandt andet, at der bliver mulighed for hel eller delvis skriftlig forberedelse af underretssager, og at der bliver mulighed for mundtlig forberedelse af landsretssager.

Med henblik på at sikre, at parterne på et tidligt stadium af sagen præciserer deres standpunkter, foreslås det yderligere, at der gives retterne mulighed for efter den almindelige forberedelses slutning at indkalde til et særligt forberedende møde til mundtlig drøftelse af parternes påstande, anbringender og ønsker om bevisførelser. Landsretterne afholder allerede i dag i et vist omfang sådanne møder uden særlig hjemmel. Det er mit indtryk, at forberedende møder af denne karakter i væsentlig grad kan medvirke til at koncentrere den fortsatte sagsbehandling.

Forslaget medfører endvidere, at en enkelt landsdommer kan handle på rettens vegne uden for domsforhandlingen, og navnlig, at den pågældende dommer, der har beklædt retten under forberedelsen af en borgerlig sag i 1. instans, kan færdigbehandle sagen og afsige dom, såfremt parterne er enige herom og dommeren finder sagen egnet dertil. I de sager, hvor denne ordning bliver anvendt, vil den betyde en aflastning af landsretterne og formentlig samtidig føre til en væsentlig afkortning af sagsbehandlingen.

I betænkningen om behandlingen af borgerlige sager foreslår retsplejerådet en særlig forenklet behandling af rene inkassosager, der alene drejer sig om betaling af et pengebeløb. Forslaget om denne såkaldte autorisationsordning er ikke medtaget i lovforslaget. Om begrundelsen herfor og om forslagets nærmere indhold henvises til lovforslagets bemærkninger.

Adgangen til at *anke udeblivelsesdomme i borgerlige sager* foreslås begrænset. Som modstykke hertil foreslås det, at adgangen til genoptagelse af sager, hvori der er afsagt udeblivelsesdom, udvides. Disse forslag til sigter navnlig at forhindre, at ankeinstansen træffer afgørelse i sager, hvor der ikke har været foretaget nogen egentlig realitetsprøvelse i 1. instans.

Reglerne i *retsplejelovens kapitel 43 om fremgangsmåden i sager om umyndiggørelse og lavværgemål* foreslås omformuleret med henblik på en almindelig modernisering af kapitlet. Samtidig foreslås kompetencen til at behandle disse sager ændret. Efter de gældende regler er ordningen i korthed den, at de sager, hvor der ikke protesteres mod umyndiggørelsen eller lavværgemålet, behandles ved underretterne, mens de øvrige sager behandles ved landsretterne. Efter forslaget henlægges kompetencen i alle sager om umyndiggørelse og lavværgemål til underretterne.

Forslaget indeholder endvidere forskellige bestemmelser, der sigter på at *forenkle behandlingen af straffesager*. Der åbnes således visse muligheder for en begrænsning af bevisførelsen i ankesager. Det foreslås endvidere, at der efter omstændighederne skal kunne foretages afhøring af vidner og syns- og skøns mænd uden tiltaltes tilstedeværelse, og at udeblivelsesdomme i politisager i medfør af retsplejelovens § 934 kan afsiges i form af rettens påtegning på anlageskriftet.

Som tidligere nævnt bygger den væsentligste del af lovforslaget på retsplejerådets betænkning fra 1973 om behandlingen af borgerlige sager. Flere forslag i denne betænkning er dog ikke medtaget i lovforslaget. I overensstemmelse med de synspunkter, som højesterets præsident har givet udtryk for, er betænkningens forslag om at henlægge kompetencen til at meddele 3. instansbevillinger til højesteret ikke medtaget, ligesom forslaget om at henlægge kompetencen til at meddele